

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

Popyt na turystykę rowerową

Analiza desk research

lipiec 2019

Opracowanie: Joanna Węglarczyk, Dorota Zientalska

Departament Strategii i Marketingu, Polska Organizacja Turystyczna

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
Turystyka rowerowa - popyt na rynku krajowym.....	4
Turystyka zagraniczna - popyt na rynkach zagranicznych	7
1. AUSTRIA	9
2. BELGIA.....	10
3. FRANCJA.....	10
4. HISZPANIA	11
5. HOLANDIA	12
6. NIEMCY	13
7. ROSJA.....	13
8. SZWECJA.....	14
9. UKRAINA	15
10. USA.....	16
11. WIELKA BRYTANIA.....	17
12. WŁOCHY	17

WPROWADZENIE

Polska posiada znakomite warunki naturalne do uprawiania zróżnicowanych form turystyki rowerowej na różnych poziomach zaawansowania. W ostatnich latach znacząco wzrosła liczba i długość przygotowanych i odpowiednio oznakowanych atrakcyjnych szlaków rowerowych¹. Z roku na rok rozwija się również niezbędna infrastruktura towarzysząca, co skutkuje wzrostem liczby kompletnych, gotowych ofert z obszaru turystyki rowerowej.

Z oferty turystyki rowerowej w Polsce korzystają zarówno turyści krajowi, jak i – coraz częściej – odwiedzający nasz kraj turyści zagraniczni. Od kilku lat Polska Organizacja Turystyczna akcentuje w swoich działaniach promocyjnych (w kraju i poza jego granicami) potencjał Polski jako doskonałego miejsca na wypoczynek aktywny, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki rowerowej i wodnej. Działania te wpisują się w coraz bardziej popularny nurt wypoczynku w zgodzie z naturą oraz światowy trend *wellbeing*.

W niniejszym opracowaniu przedstawiamy dane, pochodzące z różnych źródeł, obrazujące zainteresowanie turystyką rowerową na rynku krajowym i rynkach zagranicznych (szczególnie tych objętych działaniami Polskiej Organizacji Turystycznej).

Do opisu rynku krajowego wykorzystano dane z następujących badań:

1. Target Group Index (TGI), Kantar MillwardBrown, 2017-2018
2. Omnibus, Kantar Polska, czerwiec 2019
3. Segmentacja turystów krajowych, Kantar Polska, lipiec 2019

Popyt na rynkach zagranicznych opisujemy na podstawie:

1. danych z badań wizerunkowych Polski realizowane przez POT na rynkach: czeskim, ukraińskim, rosyjskim, włoskim, hiszpańskim, irlandzkim (2014 r.) oraz węgierskim (2018 r.)
2. wyników (z lat 2016-2018) ankiet udostępnionych na kilkunastu wersjach językowych stron poland.travel
3. oceny potencjału rynków emisyjnych (ze względu na poziom zainteresowania ich mieszkańców turystyką rowerową), opracowanych w 2019 roku przez dyrektorów Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej.

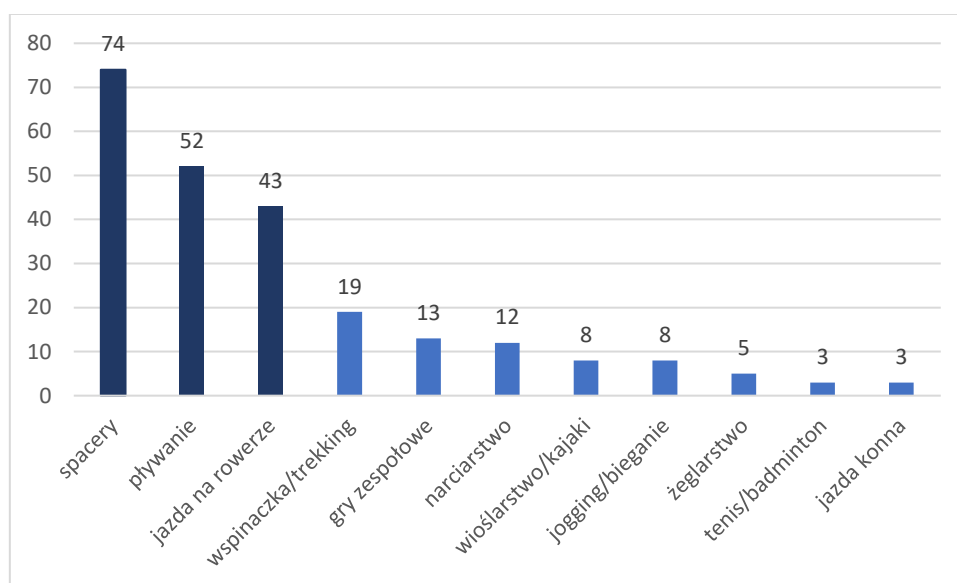
---

¹ Zapraszamy do zapoznania się z opracowaniem wykonanym na zlecenie Polskiej Organizacji Turystycznej: Analiza podaży turystyki rowerowej 2019 <https://www.pot.gov.pl/pl/dane-i-wiedza/dane-i-wiedza/badania-i-analazy>

Turystyka rowerowa - popyt na rynku krajowym

Jazda na rowerze w celach rekreacyjnych staje się coraz bardziej popularna. Wśród aktywności urlopowych Polaków², jazda na rowerze znajduje się na trzecim miejscu (43%), zaraz po spacerach i pływaniu. Spacer, pływanie i jazda na rowerze stanowią TOP 3 aktywnego wypoczynku Polaków we wszystkich grupach wiekowych i znacząco wyprzedzają inne aktywności.

Wykres 1. Aktywności podejmowane przez turystów krajowych podczas urlopu (w%), n=1000

Mniej więcej co 10 Polak (9%) deklaruje, że w okresie ostatnich kilku lat brał udział w samodzielnie organizowanym wyjeździe, podczas którego rower stanowił środek transportu. Co setny Polak (1%) skorzystał w ostatnich latach ze zorganizowanego wyjazdu rowerowego. Uczestnikami indywidualnych i zorganizowanych wędrowek rowerowych są głównie osoby poniżej 40 roku życia, z wykształceniem wyższym i średnim, czynne również w innych obszarach turystyki aktywnej.

Na podobnym poziomie kształtują się deklaracje Polaków dotyczące planów wzięcia udziału w okresie najbliższych lat w indywidualnych wyjazdach rowerowych (8%), natomiast nieco większy odsetek respondentów wskazuje chęć uczestnictwa w wyjeździe rowerowym zorganizowanym – 3%.

Atrakcyjność wakacji na rowerze potwierdza fakt, że większość z tych, którzy już na rowerach wypoczywali, deklaruje powtarzać takie wyjazdy w przyszłości – 75% planuje wyjazdy indywidualne a ponad połowa (52%) - wyjazdy zorganizowane.

² Segmentacja turystów krajowych 2019, Kantar Polska na zlecenie POT <https://www.pot.gov.pl/pl/dane-i-wiedza/dane-i-wiedza/badania-i-analizy>

Wyniki dostępnych badań, w tym szczególnie dane z badania Target Group Indeks³, pozwoliły na wyłonienie i opisanie dwóch szerokich segmentów turystów rowerowych:

- „Aktywnych” – korzystających już teraz z wakacji na rowerach (w badaniu TGI wskazują rower jako środek transportu podczas ostatnich wakacji, n=175), zarówno tych organizowanych samodzielnie, jak i wykupionych u organizatorów, w kraju i zagranicą, na różnych poziomach trudności tras;
- „Potencjalnych” – będący potencjalnymi użytkownikami ofert wypoczynku na rowerach (są aktywni turystycznie oraz w badaniu TGI wskazują jazdę na rowerze jako sposób spędzania czasu wolnego, n=6892).

Poniżej prezentujemy opisy tych segmentów.

AKTYWNI TURYSŃCI ROWEROWI

Na urlop wyjeżdżają co najmniej raz do roku. Częściej niż inni turyści realizują 2 lub więcej wakacyjne wypadki w roku, częściej również wyjeżdżają na weekendy. Preferują wyjazdy krajowe, choć lubią również zagraniczne podróże (co 4 osoba ostatni urlop spędziła zagranicą). Unikają wyjazdów zorganizowanych i istotnie częściej niż inni turyści odrzucają model biernego wypoczynku typu „all inclusive”. Zdecydowanie unikają miejsc objętych masową turystyką. Lubią poznawać nowe miejsca, jeżdżą nad morze (ale rzadziej niż inni polscy turyści), chętnie podróżują po okolicach wiejskich, górach, nad jeziorami. Nocują w wynajętych domkach, kwaterach i pensjonatach, znacznie częściej niż inni - pod namiotem czy w kampingowej przyczepie, a sporadycznie (i rzadziej niż inni) - w hotelach z pełnym wyżywieniem. Mniej chętnie niż inni turyści podróżują samochodami, za to dwukrotnie częściej - pociągami. I co charakterystyczne – zdecydowanie częściej wędrują pieszo oraz korzystają z autostopu.

Czas wolny spędzają aktywnie i chętnie również poza domem. Turystów rowerowych wyróżnia zainteresowanie sportem, różnymi jego dziedzinami - zarówno czynnym uprawianiem, jak i uczestnictwem w imprezach sportowych. Są otwarci poznawczo: dużo czytają (książki i internet), chodzą do kina, słuchają muzyki. Rzadziej niż inni oglądają telewizję. Chętnie jedzą na mieście (bary, restauracje, kawiarnie) i bawią się (imprezy, kluby, dyskoteki).

Turyści rowerowi to częściej mężczyźni (2/3) niż kobiety (1/3). Wykształceni (wyższe i średnie) i z wysokimi dochodami. Głównie pracownicy umysłowi, często na kierowniczych stanowiskach, istotnie rzadziej pracownicy fizyczni. Nadreprezentowani w tej grupie są ludzie młodzi, poniżej 30 roku życia, jednak wyraźny spadek czynnego uprawiania turystyki rowerowej jest widoczny dopiero w grupach powyżej 64 r.ż.

Grupa „aktywnych turystów rowerowych” jest bardzo nieliczna, w wynikach badania TGI stanowi nieco ponad 1% wszystkich, którzy wyjechali na wakacje w okresie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

---

³ Target Group Indeks (TGI) 2017-2018

POTENCJALNI TURYSŒCI ROWEROWI

Częściej niż inni turyści jadą na urlop więcej niż jeden raz w roku, częściej również wyjeżdżają na krótkie wyjazdy weekendowe. Na poziomie deklaracji bardziej lubią urlopy w kraju, ale dość liczna grupa ceni również wakacje zagraniczne. W okresie ostatnich 12 miesięcy 8 na 10 spędziło urlop w Polsce, co trzeci – na wyjeździe zagranicznym. Preferują morze i góry, rzadziej jeżdżą po prostu na wieś. Większość wybiera miejsca nie objęte masową turystyką i spędza urlop aktywnie. Podróżują zazwyczaj samochodem. Zatrzymują się w wynajętych domkach, kwaterach i pensjonatach, ale chętnie również w hotelach z pełnym wyżywieniem.

Poza urlopami również żyją bardziej aktywnie niż ogół populacji 15+ i jest to widoczne w każdym obszarze. Chętnie zajmują się domem, dużo czytają (gazety, książki, Internet), oglądają telewizję, grają w gry, ale również bawią się (imprezy, kluby, dyskoteki), jedzą poza domem oraz czynnie i biernie zajmują się sportem (częściej niż inni Polacy uprawiają różne dyscypliny sportu i biorą udział w imprezach sportowych). Dbają o zdrowe odżywianie.

W tej grupie liczniej niż w populacji reprezentowane są osoby w wieku 30-49 lat, z wykształceniem wyższym i średnim, pracujące umysłowo (też kierownicy).

Do segmentu „potencjalnych turystów rowerowych” klasyfikuje się prawie co piąty Polak w wieku 15+. W wynikach badania TGI - to blisko połowa (43%) wszystkich, którzy wyjechali na wakacje w okresie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

Turystyka zagraniczna - popyt na rynkach zagranicznych

Z wyników różnych badań wykonanych przez Polską Organizację Turystyczną w latach 2014-2018 wynika, że między 14% a 25% obcokrajowców kojarzy Polskę z możliwością uprawiania turystyki rowerowej⁴ a 4% do 20% - wskazuje uprawianie turystyki rowerowej jako jeden z celów swojego planowanego przyjazdu do Polski⁵.

Najwyższe wskazania widoczne są w wynikach ankiet umieszczonych na 15 wersjach językowych strony www.poland.travel) - aż 1/4 obcokrajowców wskazuje „turystykę rowerową” jako skojarzenie z atrakcjami turystycznymi Polski, a 1/5 – planuje skorzystać z takiej oferty podczas pobytu w naszym kraju.

W badaniach realizowanych na konkretnych rynkach zagranicznych (m.in. Czech, Węgier, Ukrainy, Rosji, Włoch, Hiszpanii i Irlandii) deklaracje dotyczące korzystania z oferty turystyki rowerowej w Polsce kształtowały się na poziomie od 4% (Irlandia, Hiszpania) do 8% (Węgrzy).

Na podstawie opinii Dyrektorów Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej wyróżnić można grupę krajów, które – ze względu na poziom zainteresowania ich mieszkańców turystyką rowerową – mają duży potencjał jako rynki emisyjne. Spośród rynków - siedzib ZOPOT są to (ocena 4 lub 5 na skali 5-punktowej): Austria, Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Szwecja, USA i Włochy, a w dalszej kolejności (ocena 3) Hiszpania i Ukraina.

Odległość geograficzna, bogate tradycje kolarskie i dobrze rozwinięta infrastruktura w niektórych z wymienionych krajów (lub u ich bezpośrednich sąsiadów) powodują jednak, że atrakcyjność Polski jako miejsca uprawiania turystyki rowerowej jest dla części z nich niezbyt wysoka. Taka sytuacja dotyczy: Belgii (silna konkurencja ze strony Niemiec, Francji, Austrii i Holandii), Francji (najchętniej uprawiają turystykę rowerową u siebie w kraju, a także w krajach sąsiednich posiadających bogatą infrastrukturę i tradycje rowerowe: Hiszpanii, Szwajcarii, Belgii i Holandii), Hiszpanii (podobnie jak Francuzi najchętniej jeżdżą u siebie lub w sąsiedniej Francji) i Włoch (kraj o bogatych tradycjach kolarskich – najchętniej jeżdżą u siebie).

Kraje o dużym potencjale dla turystyki rowerowej, w których pozycja konkurencyjna Polski jest lub może stać się w najbliższym czasie, przy stosunkowo niewielkich nakładach, wysoka to: Austria, Holandia, Niemcy, Szwecja i Ukraina. Nacisk na promocję turystyki rowerowej, zarówno jako głównego celu pobytu i sposobu spędzania czasu w Polsce, jak i jako ofert komplementarnych, uzupełniających inne typy pobytów powinien być największy właśnie w tych krajach.

W przypadku rynków o dużym potencjale, na których pozycja konkurencyjna Polski jest słabsza (Belgia, Francja, Hiszpania i Włochy) wskazana jest promocja turystyki rowerowej jako produktu niszowego, dedykowanego przede wszystkim turystom rowerowym – „heavy userom” (czyli takim, którzy

---

⁴ wskazania „trasy rowerowe/turystyka rowerowa” w odpowiedzi na pytanie „Z którymi z wymienionych atrakcji turystycznych i możliwości wypoczynku kojarzy się Polska?”

⁵ Wskazania „trasy rowerowe/turystyka rowerowa” w odpowiedzi na pytanie „Co chciałbyś zobaczyć/przeżyć w Polsce?”, zadawane respondentom planującym przyjazd do Polski.

przejechali już wiele tras i poszukują nowych, mniej popularnych destynacji) oraz jako produktu uzupełniającego i uatrakcyjniającego innego typu pobytu dla szerokiej grupy odwiedzających Polskę.

Tab. 1. Ocena potencjału oraz atrakcyjności Polski dla poszczególnych rynków – na podstawie opinii Dyrektorów ZOPOT

Kraj /rynek	Potencjał rynku*	Atrakcyjność Polski**	Uwagi
Austria	5	3+↑***	
Belgia	4	2	Silna konkurencja: przede wszystkim DE, dalej: FR, AT, NL
Francja	4	2	Najchętniej jeżdżą u siebie w kraju, silna konkurencja: NL, BE, ES, CH, CA
Hiszpania	3	2	Najchętniej jeżdżą u siebie w kraju, silna konkurencja: FR
Holandia	5	3↑	Silna konkurencja: DE
Niemcy	4	4	Chętnie jeżdżą u siebie w kraju
Rosja (Białoruś)	2	2 (3)	
Szwecja	4-5	3	
Ukraina	3	5	
USA	4	3	
Wielka Brytania	1-2	1-2	
Włochy	4	2	Chętnie jeżdżą u siebie w kraju

* Odpowiedź na pytanie „Czy turystyka rowerowa / wędrowniki rowerowe są popularnym sposobem spędzania czasu wolnego?”, skala 1-5, gdzie 1 to zdecydowanie niepopularna, a 5 – zdecydowanie popularna

** Odpowiedź na pytanie „Czy Polska jest postrzegana jako miejsce atrakcyjne dla turystyki rowerowej / wędrowników rowerowych?”, skala 1-5, gdzie 1 to zdecydowanie nieatrakcyjna, a 5 – zdecydowanie atrakcyjna

*** ↑ - tendencja wzrostowa

Szczegółowe, informacje z poszczególnych rynków, przygotowane na podstawie relacji Dyrektorów ZOPOT, przedstawiamy poniżej.

1. AUSTRIA

Polska jest postrzegana jako miejsce atrakcyjne dla turystyki rowerowej, chociaż ciągle jeszcze jest za mało odkryta. W skali od 1 do 5 oceniam to zainteresowanie na 3 z plusem z tendencją wzrostową.

Otrzymujemy zapytania od organizatorów turystyki rowerowej jak i od indywidualnych klientów. Problemem jest odległość i utrudnienie w transporcie własnego sprzętu. Tylko przez 2 lata turyści mieli możliwość podróżowania do Polski pociągiem (Wiedeń – Gdynia), w którym był specjalny przedział bagażowy przeznaczony do transportu rowerów. Niestety z powodu braku odpowiednich wagonów takiej możliwości podróżowania kolej już nie zabezpiecza. Konkretnych miejsc na razie nie możemy wymienić ze względu na duży rozrzut zapytań. Na pewno pojawiają się Mazury, ale i Polska południowa z trasami górskimi.

Austriacy są zdecydowanie bardzo zainteresowani wyjazdami zagranicznymi w celu uprawiania turystyki rowerowej. Są to wyjazdy organizowane przez lokalne biura podróży w poszczególnych Landach (np. Mitterbauer Reisen w Dolnej Austrii, Neubauer Reisen w Górnej Austrii, Elite Tours w Wiedniu itd.) lub wyjazdy – grupowe i indywidualne oferowane przez biura specjalizujące się w turystyce rowerowej.

W lokalnych biurach podróży organizuje się wyjazdy dla swoich tradycyjnych klientów (są to osoby w średnim wieku, najczęściej powiązane w lokalnych społecznościach) do różnych ciekawych destynacji. Podróż zagraniczna odbywa się transportem danego biura przystosowanym do transportu rowerów. W pakiecie podróży otrzymują zakwaterowanie na trasie przejazdu wraz z wyżywieniem. Najczęściej wybieranym kierunkiem wyjazdów zagranicznych pozostają dla turystyki rowerowej Niemcy, a w dalszej kolejności Czechy, Węgry, Słowenia, Chorwacja, Włosi, Kraje Nadbałtyckie

W przypadku wyjazdów do Polski turyści w grupach zorganizowanych podróżują transportem przystosowanym do przewozu rowerów udostępnianym przez biura podróży sprzedających takie oferty. Klienci indywidualni podróżują własnym transportem samochodowym. Niestety brak jest możliwości bezpośredniego podróżowania pociągiem do Polski. Istnieją połączenia przez Bratysławę, które oferują tylko kilka miejsc w składzie pociągu.

Największą, coroczną imprezą o zasięgu krajowym są organizowane w ostatni weekend marca pod Ratuszem Wiedeńskim targi rozpoczynające sezon rowerowy. Argus Bike Festival (www.bikefestival.at, www.radlobby.at/argus) skupia corocznie wiele firm i organizacji zajmujących się turystyką i transportem rowerowym.

Kolejna edycja Bike Festival planowana jest w dniach 28-29 marca 2020 r. Uczestniczące w targach przedstawicielstwa innych państw prezentują zarówno szlaki rowerowe jak związane z nimi lokalne atrakcje turystyczne.

W ciągu roku na terenie całej Austrii organizowanych jest prawie 400 imprez promujących jazdę rowerem.

2. BELGIA

Belgia to bardzo ważny rynek, jeśli chodzi o tematykę turystyki rowerowej. Dotyczy to północnej połowy kraju czyli Flandrii, której kultura, tradycje i sposób życia są bardzo zbliżone do Holendrów. Na południe od Brukseli, we francuskojęzycznej Walonii rowery są nieco mniej popularne.

Na rynku belgijskim turystyka rowerowa oraz turystyka piesza są bardzo popularna. W skali 1-5 wyjazdową turystykę rowerową należy ocenić na poziomie 3 jeśli chodzi o Flamandów (Walonowie – 2).

Z badań wyjazdów wakacyjnych Belgów (ABTO Travel Trend Report 2018) wynika, że 19% podróżujących jako motyw wyjazdu podaje turystykę aktywną (rodzaj sportu nie jest sprecyzowany w badaniach). 45% ankietowanych podaje, że jednym z zajęć w czasie wakacji jest turystyka aktywna (71% - wypoczynek, 77% kultura). Zauważalny jest trend związany ze zdrowszym trybem życia, który także przekłada się na spędzanie wolnego czasu i wyjazdy wakacyjne.

Połowa regularnych rowerzystów to osoby w wieku 48 – 59 lat a następnie osoby młodsze: 25 – 30 lat, bez dzieci. Największą grupę stanowią osoby z wyższym wykształceniem (30%).

Kraje, do których Belgowie udają się na wakacje rowerowe to: Niemcy, Francja, Belgia, Austria oraz Holandia. Bardzo popularne są trasy do wyznaczonego celu – np. "Rowerem do Rzymu", "Szlakiem Santiago de Compostella".

Belgia jest rynkiem turystyki indywidualnej, ta formę wakacji wybiera aż 76% podróżujących. Niewielkie rozmiary kraju powodują, że rynek touroperatorski nie jest zbyt duży. Ponadto Belgowie, ze względu na języki którymi się posługują często korzystają z ofert zagranicznych touroperatorów: Walonowie z francuskich biur, Flamandowie – z holenderskich. Jest to szczególnie zauważalne w przypadku podróży rowerowych, gdzie wiele ofert zakłada własny dojazd na miejsce. W takiej sytuacji miejsce działania biura nie odgrywa żadnej roli, liczy się jedynie konkurencyjność oferty.

Zapytania kierowane do ZOPOT pochodzą głównie od klientów indywidualnych i rzadziej dotyczą konkretnych produktów, częściej – ogólnej informacji o szlakach. W przypadku Polski częściej planowane są podróże z wynajmem rowerów na miejscu. W podróżach do 1000 km przejazdu przeważają wyjazdy samochodem z własnymi rowerami.

3. FRANCJA

Dla Francuzów wybierających się do Polski, tylko w niewielkim stopniu jest ona krajem atrakcyjnym dla turystyki aktywnej, w tym rowerowej. Większość Francuzów wybiera swój kraj ojczysty do tego typu spędzania wolnego czasu. Francja posiada jedną z najpotężniejszych na świecie baz kempingów, tras rowerowych, górskich i innych do uprawiania turystyki aktywnej.

Francuzi łączą turystykę rowerową z innymi typami wypoczynku. We Francji istnieją grupy i kluby turystyki rowerowej, które propagują zwiedzanie kraju poprzez ten typ aktywności. Francja ma olbrzymie tradycje w sportach rowerowych, przekłada się to na wyczyn amatorski. Istnieje tu pewna zależność ze sportami alpejskimi.

Francuzi mają głębokie przekonanie, że poziom ich infrastruktury jest najwyższy, stąd kierowanie uwagi na ojczyznie zasoby w tej dziedzinie. Zatem można zaryzykować twierdzenie, że istnieją dwie grupy amatorów tego typu turystyki: zwykli turyści, łączący kilka typów aktywności (wędrówki piesze, kajaki, wspinanie) oraz aktywność rowerową na poziomie sportowym (200 km tras dziennie).

Francuzi w większości wyjeżdżają indywidualnie, ale w przypadku klubów rowerowych takie wyprawy są zorganizowane zbiorowo. Podczas wyjazdów zagranicznych najczęściej odwiedzają: Holandię, Belgię, Szwajcarię, Hiszpanię, Kanadę.

Główną barierą dla polskiej oferty jest konkurencyjność rynku francuskiego (Francja jest krajem nr 1 na świecie pod względem ilości ofert dla turystyki aktywnej i agroturystyki, portal <https://www.bienvenue-a-la-ferme.com/0> oraz bariera językowa.

4. HISZPANIA

Na Półwyspie Iberyjskim dominuje zainteresowanie turystyką miejską do Polski. Niemniej jednak Hiszpanie to naród bardzo aktywny, a na rynku pojawia się coraz więcej ofert programów turystyki przyrodniczej i aktywnej (głównie po Parkach Narodowych, w przypadku Polski, sprzedawane są programy do Tatrzańskiego PN, Ojcowskiego PN oraz Białowieskiego PN- poza sezonem.) Zorganizowana turystyka rowerowa jest natomiast produktem niszowym, i oferują ją małe, ale wyspecjalizowane w tym temacie biura, głównie z Katalonii i Kraju Basków, gdzie zainteresowanie kolarstwem jest najwyższe.

Popularność turystyki rowerowej w Hiszpanii różni się w zależności od regionu (na Północnym Wschodzie Hiszpanii jest ona najwyższa, na Południu i na Zachodzie jest ona najniższa).

Liczba turystów zainteresowanych wyjazdami zagranicznymi w celu uprawiania turystyki rowerowej jest zdecydowanie niższa w porównaniu do liczby turystów, którzy decydują się na takie same wyjazdy, ale w swoim kraju. Powodem jest na pewno charakter takiego wyjazdu i co się z nim wiąże: transport roweru za granicę/ ewentualny wynajem na miejscu. Jeśli zagranicą, to z przyczyn oczywistych, Hiszpanie wybierają głównie kraje sąsiadujące - przede wszystkim Francję.

W przypadku Polski barierą jest niewystarczająca informacja o rowerowej infrastrukturze: jak dokładnie przebiegają szlaki rowerowe w Polsce, ile ich jest, czy na trasie dostępne są miejsca do postoju/ noclegu itp. Dodatkowo bardzo często strony internetowe dostępne jedynie w j. polskim.

Pytania do ZOPOT o turystykę rowerową w Polsce kierują głównie turyści indywidualni (zwłaszcza pochodzący z wyżej wymienionych regionów). Przyczyną podwyższonego zainteresowania Polską w tym temacie może być również popularność polskich kolarzy osiągających sukcesy na międzynarodowych zawodach kolarskich. Na rynku hiszpańskim rynku nie występuje żaden touroperator, który na stałe posiadałby w swojej ofercie zorganizowane wyjazdy rowerowe do Polski.

5. HOLANDIA

Na rynku holenderskim Polska coraz częściej postrzegana jest jako atrakcyjna destynacja w zakresie turystyki aktywnej, a w szczególności rowerowej. Holendrzy wyjeżdżając na wakacje bardzo często wybierają destynacje, gdzie kontakt z przyrodą i możliwość aktywnego wypoczynku stanowią istotny element pobytu. Ich przygotowanie kondycyjne pozwala na pokonywanie długich tras.

Na forach turystycznych i specjalnych portalach Polska oceniana jest jako atrakcyjna destynacja dla turystyki rowerowej, choć nadal nie do końca znana. W skali 1-5 atrakcyjność należy ocenić na poziomie 3 z tendencją wzrostową. ZOPOT Amsterdam otrzymuje wiele zapytań od turystów indywidualnych w kwestii tras rowerowych w Polsce. Najczęściej dotyczą one szlaku Green Velo, tras na Warmii i Mazurach, tras wzdłuż wybrzeża, Podlasia oraz Małopolski.

Spośród krajów – konkurencji Polski, najciekawszymi destynacjami dla Holendrów pod względem turystyki rowerowej są Niemcy oraz Czechy. Oba te kraje również w sposób ciągły promują turystykę aktywną na rynku holenderskim. Ze względu na odległość, podobieństwa kulturowe, infrastrukturę rowerową oraz ukształtowanie terenu, na pewno zdecydowanym faworytem są Niemcy. Często kierunkiem są też: Francja, Włochy, Belgia, Austria, Dania, Szwecja.

Zauważalny jest trend związany ze zdrowszym trybem życia, który także przekłada się na spędzanie wolnego czasu i wyjazdy wakacyjne. Holendrzy mają wysoką świadomość związaną z potrzebą ochrony środowiska, dlatego też chętnie, o ile to możliwe jako środek transportu w pierwszej kolejności wybierają rower. Z danych za rok 2017 wynika że ok 13 milionów Holendrów wyjechało na wakacje, z czego ok 2 miliony osób wybrało wyjazd związany z turystyką rowerową w Holandii lub poza granicami kraju.

Z badań za rok 2018 wynika, że 8,2 miliona Holendrów używało rowerów w celach rekreacyjnych. Często zabierają je ze sobą (np. długie podróże kamperowe) albo wypożyczają na miejscu. Są zainteresowani długimi trasami, wyszukują nowości w tym zakresie odwiedzając specjalistyczne imprezy targowe lub portale o tematyce rowerowej. Z badań za rok 2018 wynika, że turystyka rowerowa częściej wybierana jest przez osoby z wyższymi dochodami, które podróżują w ciągu całego roku kalendarzowego.

Na rynku holenderskim działa obecnie 11 biur podróży, oferujących wyjazdy rowerowe do Polski. Należy podkreślić, że w porównaniu z rokiem 2018, jest to pozytywna zmiana, gdyż w ubiegłym roku 8 touroperatorów miało w swojej ofercie tego typu wyjazdy.

Najważniejszym wydarzeniem w dziedzinie turystyki rowerowej na terenie Holandii są targi Fiets&Wandelbeurs w Utrechcie organizowane w marcu. Jest to trzydniowa impreza targowa odbywająca się w na początku marca. <http://www.hicle-events.com/index.php/en/home/fwb-en>

Bariery w przyjazdach do Polski, to:

- Niewystarczająca lub nie do końca jasna infrastruktura w obrębie istniejących tras rowerowych (przewozy rowerów komunikacją miejską lub pociągami, noclegi dla rowerzystów) ;
- Niekompletność tras (brak tras łącznikowych lub niejednorodność poziomu przygotowania tras na różnych odcinkach) ;
- Niewystarczająca ilość tras;

- Brak materiałów (mapy, ślady gpx) ;
- Bariera językowa – w zakresie dostępnej informacji turystycznej;
- Zbyt niski poziom promocji i obecności polskich partnerów na rynku holenderskim (np. niemożność znalezienia podwystawców na targi turystyki aktywnej).

6. NIEMCY

Polska jest postrzegana jako miejsce atrakcyjne dla uprawiania turystyki rowerowej (4 na skali 1-5). Świadczą o tym zapytania touroperatorów oraz turystów indywidualnych. W 2018 roku w rankingu krajów, w których turysta niemiecki chciałby spędzić swój „rowerowy” urlop Polska pojawiła się po raz pierwszy. Zajęliśmy 9 miejsce wśród takich krajów jak: Austria, Włochy, Francja, Holandia, Dania, Szwajcaria.

Najsilniejszą konkurencją dla Polski są same Niemcy, z licznymi i dobrze opracowanymi trasami rowerowymi. Popularne kierunki wyjazdów rowerowych, to: Holandia, Tyrol Południowy, Alpy, Majorka, Austria, Francja, Włochy, Dania.

W roku 2018 5,5 mln Niemców spędziło swój urlop korzystając z roweru. 60% z tej grupy korzystało z 3 noclegów, dla 40% urlop był dłuższy i trwał od 4 do 7 noclegów. Podczas tych wyjazdów 92% korzysta z własnego roweru. Wzrasta liczba sprzedaży rowerów elektrycznych.

Wiek osób chętnie korzystający z tej formy spędzania urlopu to 45-64 lat, średnie lub wyższe wykształcenie, średnia z tendencją do wyższej grupa zarobkowa. W 84% to wyjazdy organizowane we własnym zakresie, 16% korzysta z wyjazdów organizowanych przez biura podróży. Większość korzysta z samochodu lub pociągu transportując swój własny rower.

Barierą w przyjazdach do Polski może być niewystarczająca ilość przedziałów do przewozu rowerów w pociągach do Polski i w przejazdach krajowych po Polsce.

7. ROSJA

Turystyka rowerowa to w Rosji wciąż produkt bardzo niszowy, budzący zainteresowanie głównie młodych Rosjan. W ostatnich dwóch latach obserwujemy zwiększone zainteresowanie spędzaniem czasu wolnego w oparciu o przejażdżki /wędrowki rowerowe, pojawiły się pierwsze wypożyczalnie rowerów, ale to jest absolutny początek rozwoju tej formy wypoczynku. Tym samym trudno jest mówić o jakimś większym zainteresowaniu Polską jako miejscem atrakcyjnym dla organizacji turystyki rowerowej.

W Rosji, ze względu na swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie z Polską, największe perspektywy ma Kaliningrad i obwód kaliningradzki. Natomiast większe szanse dla turystyki rowerowej w Polsce widać na rynku białoruskim. Z racji na położenie znany jest w Polsce szlak rowerowy Green Velo, brakuje jedynie skomercjalizowanych ofert w tym zakresie.

Rosyjskie biura turystyczne, które organizują tego typu wyjazdy w Europie (kraje Europy Zachodniej), nie dysponują profesjonalną ofertą dla tego typu wyjazdów do Polski. W ich katalogach jedynie Niemcy są postrzegani jako kraj atrakcyjny dla turystyki rowerowej, można znaleźć dużo ofert w przystępnej cenie, promocje, opisują dobrą infrastrukturę i dogodny dojazd (lotniska).

8. SZWECJA

Z każdym rokiem Polska jest coraz bardziej postrzegana jako miejsce atrakcyjne dla turystyki rowerowej. W ostatnich latach odnotowaliśmy znaczny wzrost zainteresowania Polską jako destynacją interesującą dla chętnych do spędzenia wakacji na rowerze, a także więcej zapytań co nasz kraj ma do zaoferowania odnośnie szlaków rowerowych.

Najczęściej były to osoby prywatne i najwięcej zapytań dotyczyło ścieżek rowerowych wzdłuż polskiego wybrzeża lub możliwości przejechania Polski z północy na południe – z Gdańska na Słowację, do Czech i dalej na południe Europy. Były to zarówno osoby doświadczone, które na rowerach w Polsce były już wielokrotnie, a także osoby pierwszy raz decydujące się na taką formę aktywnego spędzenia czasu w naszym kraju.

Pojawiały się też zapytania o unikatowe, mniej popularne, o zarówno wyższym jak i niższym stopniu trudności szlaki rowerowe, a także o samą infrastrukturę: czy szlaki są dobrze oznaczone i zagospodarowane, bezpieczne, zaopatrzone w stacje kontroli stanu technicznego roweru itd.

Najwięcej zapytań dotyczyło i nadal dotyczy szlaków rowerowych wzdłuż Morza Bałtyckiego, jako alternatywy spędzenia miesięcy letnich w Polsce. Z naszych obserwacji wynika, że nadal mało Nordyków słyszało o GreenVelo.

W skali 1 do 5, ocena Polski to mocna 3 (lub 3+).

Konkurencją dla Polski są kraje nadbałtyckie i Niemcy oraz potencjalnie – Czechy i Słowacja. Skandynawowie są zainteresowani wyjazdami zagranicznymi w celu uprawiania turystyki rowerowej - najczęściej osoby bardzo aktywne fizycznie, które zwiedziły na rowerze swój kraj zamieszkania w bardzo dużym stopniu i teraz ciekawią ich propozycje turystyki rowerowej w innych krajach.

Doświadczeni i „zawodowi” rowerzyści najczęściej podróżują ze swoim rowerem (na tyle, na ile jego transport do miejsca docelowego jest możliwy). Szwedzi na przykład zabierają swoje rowery na prom do Gdyni, Gdańska lub Świnoujścia. Duża grupa turystów wciąż decyduje się na wypożyczenie rowerów na miejscu docelowym.

Istnieje kilka przeszkód przed wybraniem Polski jako destynacji rowerowej przez zagranicznych turystów, a pierwsze, jakie przychodzą nam do głowy, to brak dostępnych informacji w języku angielskim. Strony internetowe dotyczące polskich szlaków rowerowych są zazwyczaj przestarzałe, niedokładne i brak im angielskiej wersji językowej. W konsekwencji tego turyści nie są w stanie przygotować się do wakacji rowerowych w Polsce na własną rękę i wybierają inne destynacje.

Kolejną barierą są znikome informacje na temat bezpieczeństwa i wyglądu szlaków, ich oznaczeń, stacji kontroli stanu technicznego rowerów. Turyści napotykać także trudności już nawet po przybyciu do Polski – brak informacji i map w wersji papierowej.

Także dla nas – ZOPOT- przeszkodą w promocji turystyki rowerowej do Polski jest brak koniecznych materiałów informacyjnych/map.

Największe targi rowerowe w Szwecji - Swedish Bicycle Show w Sztokholmie 20-22 marzec 2020 <http://cykelmassan.se/app/netattm/attendeepage/78537>;

Największe targi rowerowe w Skandynawii – marzec 2020 <https://copenhagenbikeshow.dk/?lang=en>

9. UKRAINA

Polska jest postrzegana jako zdecydowanie atrakcyjna dla turystyki rowerowej (na 5). Od kilku lat na targach, prezentacjach, dużych imprezach promocyjnych przedstawiamy Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo, informacje o szlaku zamieszczają także ukraińskie portale o tematyce rowerowej. Największe stowarzyszenie rowerowe U Cycle odwiedzało polskich administratorów i twórców szlaków rowerowych w celu wymiany doświadczeń i stworzenia ukraińskiej części szlaku Eurovelo, wiodącej od granicy z Polską do Kijowa. <http://avk.org.ua/2018/11/navchalna-pojizdka-do-polschi-mozhlyvosti-vrazhennya-spilnodiya-notatky-z-podorozhi/>

ZOPOT otrzymuje zapytania od turystów indywidualnych. Dotyczą przede wszystkim Polski wschodniej (Green Velo), a w tym zakresie głównie Lubelszczyzny. Prawie wszystkich interesuje niedostępna na razie możliwość wypożyczenia roweru na początku szlaku i zwrotu w innym miejscu po zakończeniu podróży.

Spśród naszej konkurencji najpopularniejsza jest Słowacja i Estonia.

Zainteresowanie turystyką rowerową na Ukrainie rośnie, ale na przeszkodzie stoi stosunkowo mała ilość ścieżek rowerowych i urządzonych tras, na których można bezpiecznie przemieszczać się na rowerze. Natomiast nie sposób nie zauważyć, że w ciągu ostatnich mniej więcej pięciu lat, liczba osób preferujących ten rodzaj transportu rośnie lawinowo. Prawie we wszystkich miastach i obwodach powstają stowarzyszenia cyklistów, grupy społecznych aktywistów wywierają nacisk na władze w celu stworzenia nowych ścieżek. Działania te przynoszą pierwsze rezultaty. Największe tego typu stowarzyszenie w Kijowie zmieniło w ostatnich dniach swój status na ogólnokrajowy. Na drogach można w dni wolne od pracy zobaczyć coraz więcej zorganizowanych, dobrze oznaczonych grup przemieszczających się na rowerach.

Wyjazdy zagraniczne na rowerach są najczęściej do krajów: Polska, Słowacja, Austria, Francja, Włochy, Holandia.

Podobnie jak w przypadku innych rodzajów turystyki, w wyjazdach rowerowych dominują podróże organizowane samodzielnie. Touroperatorzy proponują przede wszystkim podróże do bardziej odległych miejsc, do których samodzielna wyprawa byłaby trudniejsza do przygotowania. Wymienić tu można dla przykładu Kapadocję, Normandię, Norwegię, czy nawet Islandię. Przygotowanych pakietów do Polski nie udało nam się znaleźć.

Podstawowym środkiem transportu pozostaje samochód. Przekroczenie granicy na rowerze jest uciążliwe, praktycznie na całej polsko-ukraińskiej granicy funkcjonuje tylko jedno stałe przejście dostępne dla rowerzystów. Inne dostępne są sezonowo, cały czas w trybie eksperymentu, trudno odpowiednio wcześniej przewidzieć jak to będzie zorganizowane w następnym sezonie. W ostatnim

czasie zaczął kursować pociąg z Ukrainy do Chełma, w którym po raz pierwszy zjawily się uchwyty umożliwiające transport roweru koleją. Informacja ta była dosyć szeroko rozpowszechniana w środkach masowego przekazu przy okazji uruchamiania połączenia.

Biura proponujące wyjazdy rowerowe są stosunkowo nieliczne. W ofercie można znaleźć przede wszystkim miejsca trudniej dostępne dla turystów indywidualnych, bardziej odległe.

Barierą dla tego typu wyjazdów do Polski są problemy z przewiezieniem roweru przez granicę. Brakuje przejść granicznych dla rowerzystów, tylko jeden pociąg kursujący do Polski umożliwia zabranie roweru do wagonu. W kontekście promocji Green Velo często powraca pytanie o możliwość wypożyczenia roweru na trasie i oddania go w innym miejscu, na końcu podróży. Taki mechanizm, przewidziany w projekcie, do dzisiaj nie został wprowadzony w życie.

Wydarzenia rowerowe na Ukrainie:

Bike Expo w Kijowie, tegoroczna edycja już się odbyła od 8 do 10 marca.

Lviv Bike Expo we Lwowie (wspólnie z Targami Kielce) w tym roku 26-28 września.

Veloforum International Conference, 11 edycja w Iwano-Frankiwsku odbędzie się w październiku.

10. USA

Do ZOPOT w Nowym Jorku spływają nieliczne zapytania w sprawie turystyki rowerowej. Pytania dotyczą szlaku najczęściej Green Velo, infrastruktury rowerowej w Polsce (wypożyczalnie, trasy, punkty serwisowe, baza noclegowa)

Konkurencja dla Polski w tym obszarze to: Niemcy, Czechy, Węgry. USA i Kanada to kraje o pięknej i zróżnicowanej przyrodzie, mniej turystów ma potrzebę podróżować za ocean aby uprawiać właśnie turystykę rowerową (bardziej przyciąga architektura, historia, kultura).

Profil: ludzie młodzi lub w średnim wieku, zainteresowani zdrowym stylem życia, średniozamożni lub zamożni. Odwiedzają najczęściej kraje Ameryki Południowej (Argentyna, Chile, Peru, Boliwia), Włochy, Hiszpania, kraje skandynawskie. Przeważają wyjazdy indywidualne, samodzielne, lub rezerwacje z pomocą osobistego travel agenta. Polska występuje najczęściej w pakietach łączonych z innymi krajami.

Bariery:

- brak jest rzetelnego, kompleksowego źródła informacji w jęz. angielskim na temat tras rowerowych na terenie całej Polski (mapy, proponowane trasy z podziałem na dni i liczbę kilometrów, co zwiedzić po drodze, gdzie się zatrzymać, gdzie serwisować rowery)
- stosunkowo niewielka liczba punktów serwisowych na trasach (wiele z nich, podobnie jak wypożyczalnie, to małe rodzinne biznesy gdzie słabo mówi się po angielsku, jeszcze trudniej zrobić rezerwację online albo telefonicznie. Brakuje też usystematyzowanego zbioru informacji o tych punktach (jak wyżej)

- dość mało czytelny przebieg dłuższych tras (np. Green Velo – niektóre odcinki są trudne do znalezienia, zwłaszcza w miejscach, gdzie trasa wychodzi z miasta na prowincję, cudzoziemcowi nie jest łatwo trafić w małą boczną dróżkę, która nie jest dobrze oznakowana).

11. WIELKA BRYTANIA

Analizując ofertę tour operatorów, która odzwierciedla zachowania Brytyjczyków, możemy stwierdzić, że jazda na rowerze jest sportem niszowym w Wielkiej Brytanii. Aktywnością, która cieszy się największym powodzeniem są trasy piesze o różnym stopniu trudności.

Najlepszy wizerunek pod kątem niszowej turystyki rowerowej mają: Francja, Włochy, Cypr i Hiszpania.

Wyjazdy zorganizowane, zwłaszcza przez operatorów stowarzyszonych lub specjalizujących się w tego typu usługach jak: wheel2wheelholidays, hooked on cycling, euro bike, cycling poland. Oferują wyjazdy tzw- self-guided i guided.

Oferty wyjazdów rowerowych zakładają dojazd do miejsca docelowego na własną rękę. Przeważnie turyści przylatują do Polski do jednego z głównych miast, gdzie otrzymują rowery i wyruszają w trasę. Kończą również w mieście, z którego jest bezpośrednie połączenie z UK.

Wydarzenia:

<https://www.cycleshow.co.uk/>

<https://thelondonbikeshow.co.uk/>

12. WŁOCHY

Turystyka rowerowa we Włoszech to duży rynek wewnętrzny z obrotami ok. 7,6 miliardów euro rocznie (źródło: bikeitalia.it). W 2018 roku w Ministerstwie Infrastruktury i Turystyki powstał projekt stworzenia sieci 10 narodowych tras rowerowych, co może oznaczać, że jest to sektor o widocznym potencjale dla ekonomii wewnętrznej. Innym wskaźnikiem rosnącej popularności jest pozytywna tendencja obserwowana w sektorze sprzedaży rowerów: w 2015 o 100% zwiększyła się produkcja rowerów, w tym rowerów elektrycznych.

Ze względu na korzystne warunki pogodowe przez większą część roku, a także mnogość obiektów UNESCO, turystyka rowerowa jest we Włoszech przede wszystkim fenomenem wewnętrznym. Trudno o kraj atrakcyjniejszy pod tym względem, konkurencję mogłaby tu stanowić przede wszystkim Hiszpania, w dalszej kolejności – Francja.

Możemy wyróżnić dwie grupy zainteresowane tego typu turystyką, przy czym w obu przypadkach są to osoby ze średnich i dużych ośrodków: pasjonaci sportu 30+, którzy traktują taką formę zwiedzania jako wyzwanie i odwiedzają więcej niż jeden kraj lub pokonują całą trasę na rowerze oraz pary 50+ (syndrom opuszczonego gniazda), które poszukują alternatywnego i relaksującego sposobu na poznawanie destynacji (przyłot i wypożyczenie rowerów na miejscu).

Zapytania (do ZOPOT) o możliwość zwiedzania Polski na rowerze pojawiają się najczęściej ze strony turystów indywidualnych, ale w charakterze drugorzędym – czyli już jako konsekwencja decyzji o wyjeździe do Polski, nie jako powód ewentualnego wyjazdu. Najczęściej o możliwości eskapad rowerowych pytają camperzyści, a także osoby, które postanawiają odwiedzić wschodnią Polskę i słyszały o trasie Green Velo lub planujący odwiedzić Warmię i Mazury. Bardzo sporadycznie zdarzają się pytania ze strony branży, która poszukuje wyspecjalizowanego lokalnego partnera do organizacji tego typu grup.

Analizując wyniki wyszukiwania Google w języku włoskim, Polska i Czechy cieszą się największą liczbą artykułów i sugestii dotyczących turystyki rowerowej. Polska stanowi propozycję w ramach sugerowanych przez dziennikarzy szlaków nadbałtyckich. Bariery to: odległość geograficzna, brak wiedzy o możliwości przetransportowania/wypożyczenia roweru.